

AINE: EESTI KEEL

Klass: 7. klass

Aine maht 2 tundi nädalas

Õppe-eesmärgid

7. klassi emakeeleõpetuse üldised eesmärgid on, et õpilane

1. kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
2. on omandanud põhiteadmised tekstiliikidest, suulise ja kirjaliku keele erinevustest, keele sõnavaralisest variatiivsusest, teksti põhiliikidest, peamistest meediakanalitest;
3. on keeleteadlik, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
4. on omandanud põhiteadmised sõnaliikidest, tegusõnakategoriatest, kokku-lahkukirjutamisest, lause- ja sõnavaraõpetusest;
5. kasutab asjakohaselt eri suhtluskanaleid; suudab leida, kriitiliselt hinnata ning kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet.

Õpitulemused

7. klassi lõpetaja

1. oskab valida suhtluskanalit; peab sobivalt telefonivestlusi ning asjalikku kirja- ja meilivahetust;
2. käsitleb koos partneri või rühmaga sihipäraselt eakohaseid teemasid ning lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
3. oskab algatada, arendada, tõrjuda ja katkestada nii suhtlust kui ka teemasid; väljendab oma seisukohti ning sõnastab vajaduse korral oma eriavamus;
4. esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid;
5. võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ning vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis.
6. orienteerub tekstimaailmas: tunneb peamisi tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediažanre), nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
7. loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
8. teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast, liigist ja autorist;
9. suudab teha järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust;
10. võrdleb tekste omavahel, osutab, mis tekstis on jäänud arusaamatuks, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega;
11. kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendades, tekste seostades ning tekstile reageerides.
12. oskab eesmärgipäraselt kirjutada ning suuliselt esitada eri liiki tekste: referaati, kirjandit; kommentaare ja aramusavaldusi; elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi; vormistab tekstid korrektselt;
13. seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toimumu eesmärgiga ning teiste tekstidega; vahendab kuuldu ja loetud tekste sobiva pikkuse ning täpsusega, allikale viidates;
14. põhjendab ning avaldab viisakalt, asja- ja olukohaselt oma arvamust ning seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
15. kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste luues kui ka seostades.
16. järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid; oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest ning sõna- ja käsiraamatutest;

17. teab eesti keele sõnaliike ja -vorme ning lauseehituse peajooni; tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ning kasutada;
18. teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni; kasutab tekste koostades tavakohast ülesehitust ning vormistust;
19. leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade kontekstitähendusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;
20. teab suulise ja kirjaliku keelevormi erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;

Kasutatav õppekirjandus

Bobõlski, R, Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele õpik. Kirjastus Koolibri 2009

Bobõlski, R, Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele töövihik. Kirjastus Koolibri 2009

Bobõlski, R, Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele kontrolltööd. Kirjastus Koolibri 2009

Teemad (alateemad) ning õpitulemused	Taotletavad pädevused (aine- ja olulisemad üldpädevused- kooli õppekava rõhuasetused) MILLISEID PÄDEVUSI ARENDAKSE (ALA)TEEMA KÄSITLEMISEL?	Läbivad teemad MILLISED LÄBIVAD TEEMAD KUULUVAD (ALA)TEEMA JUURDE? (lühidalt lahti kirjutada või tuua märksõnad, kuidas käsitletakse)	Lõiming ja koostöö, õppekava läbimist (pädevuste arengut) toetavad tegevused MILLISEID TEGEVUSI TEHAKSE? (ainesised ja aineülesed projektid ja aineülene koostöö, teemapäevad, huvitegevusega seotud üritused jms)
TEEMA: Tekstide liigid, sõnaliigid, käanded, homonüümia			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane mõistab, et elame eri liiki tekstide keskel, millel on mitmesugused tunnused ja eesmärgid. Õpilane mõistab, et tekstide erinevad üksteisest neis kasutatavate keeleliste vahendite poolest. Õpilane teab suulise ja kirjaliku teksti erinevusi ning oskab valida suhtlusolukorda kohaseid keelelisi vahendeid.</p> <p>Õpilane oskab sõnu liigitada tähendusest ja muutumisviisist lähtuvalt ning mõistab eri liiki sõnade funktsiooni lauses.</p> <p>Õpilane oskab eristada sõnaosi (tüvi, mitmuse tunnus, käände- või pöördelõpp).</p> <p>Õpilane teab käandsõnade liike ning oskab neid käänata kõigis käänetes mõlemas arvus.</p>	<p>Suhtluspädevus: erinevates suhtlusolukordades sobivate keeleliste vahendite kasutamine, sõnavara rikastamine</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: erinevad keskkonnaprobleeme käsitlevad tekstid.</p> <p>Teabekeskkond: e-kiri</p>	<p>Õpimapi koostamine õppeaasta jooksul.</p>

<p>Õpilane mõistab homonüümia olemust, oskab tuua näiteid homonüümidest.</p>			
<p>TEEMA: Jutustav, kirjeldav ja arutlev tekst, tegusõna pöörded, osad, astmevaheldus</p>			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane tunneb ära teksti kolm põhiliiki: jutustava, kirjeldava ja arutleva teksti.</p> <p>Õpilane teab jutustuse, kirjelduse ja arutluse kirjutamise põhimõtteid ning kirjutada vastavaid tekste eakohasel tasemel.</p> <p>Õpilane teab eesti keele pöördedorme ning kasutab neid lausetes korrektselt.</p> <p>Õpilane tunneb ära eesti keelele omase nähtuse – astmevahelduse.</p> <p>Õpilane oskab tegusõnu pöörata.</p>	<p>Õpipädevus: enda mõtete väljendamine erinevate tekstiliikide kaudu, erinevate tekstiliikide ülesehitus ja tunnused.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng, tervis ja ohutus: reisikirjad Kultuuri- ja väärtuspädevus: tekstid kultuurist.</p>	
<p>TEEMA: Meedia ja meediakanalid, uudis, tegusõna aeg, tegumood, kõneliik</p>			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane mõistab meedia olemust ning ülesandeid ning teab meediakanaleid. Õpilane teab, missugune on kvaliteetajakirjandus.</p> <p>Õpilane oskab analüüsida mitmesuguseid uudistekste, teab klassikalise uudise</p>	<p>Digipädevus: info leidmine ja selekteerimine netist.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: meediakanalite ülesanded, nende usaldusväärsus.</p>	<p>Teabekeskond: netietikett.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: tuntud ühiskonnategelaste arvamused ja intervjuud meedias.</p>	

<p>koostamise põhitõdesid ning oskab kirjutada uudist.</p> <p>Õpilane teab tegusõnavormide erinevaid kategooriaid.</p> <p>Õpilane teab, missugused on eesti keele ajavormid, ning oskab neid konteksti sobivalt tekstis kasutada.</p> <p>Õpilane mõistab, milles seisneb eri tegumoes, kõneliigis või kõneviisis olevate tegusõnade tähenduslik erinevus, ning oskab kasutada konteksti sobivaid verbi kategooriaid.</p>	<p>Õpipädevus: õpib koostama ja anlüüsima erinevaid meediatekste.</p>		
<p>TEEMA: Kirjutamine kui protsess, tegusõna kõneviisid</p>			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane oskab kirjutada jutustavat teksti, kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust.</p> <p>Õpilane oskab koostada ideekaarti teksti kirjutamise eeltööna.</p> <p>Õpilane teab eesti keele kõneviise, oskab moodustada korrektseid sõnavorme kõigis kõneviisides; oskab leida õigekirjajuhiseid ÕS-ist; eristab kõnekeelset ja kirjakeelset teksti; oskab olukorrale sobivalt keelt kasutada.</p>	<p>Õpipädevus: erinevate tekstide loomine ja mõistmine, sõnaraamatu kasutamine, õigekirjareeglite rakendamine.</p> <p>Digipädevus: veebisõnastik</p>	<p>Teabekeskond: veebisõnastiku kasutamine, info otsimine ja selekteerimine.</p>	
<p>TEEMA: Kirjutamine alusteksti põhjal, tegusõna käändelised vormid, põhivormid, veaohklikud tegusõnavormid, ÕSi kasutamine</p>			

<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane teab, missugused on alustekstil kirjutamise liigid ning põhimõtted.</p> <p>Õpilane oskab alusteksti või mis tahes muu allika kasutamisel selle päritolule viidata ning refereeringuid ja tsitaate korrektselt vormistada.</p> <p>Õpilane teab, missugused on tegusõna käändelised vormid ning millal ning miks neid lauses kasutatakse.</p> <p>Õpilane teab olulisemaid sõnaraamatuid, kust keeleprobleemide korral abi leida, ning oskab neid kasutada.</p> <p>Õpilane oskab kasutada veebi-ÕSi (http://portaal.eki.ee)</p> <p>Õpilane oskab õigekeelsussõnaraamatust leida abi verbivormide moodustamisel.</p>	<p>MLT-pädevus:loodustekst.</p> <p>Õpipädevus: alustekstide ja allikate kasutamine, refereerimine, tsiteerimine, viitamine.</p> <p>Digipädevus: veebipõhise ÕSi kasutamine.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: tekstid loodushoiust.</p> <p>Kultuuriline identiteet: tekstid eri rahvuste kohta.</p> <p>Tervis ja ohutus:artikkel suitsetamisest.</p> <p>Väärtused ja kõlblus:tekstid hindamisest koolis.</p>	<p>Suurem kirjalik töö alustekstidega</p>
<p>TEEMA: Ametlik kiri, omasõna ja võõras sõna, sünonüümia, paronüümia, sõnavara rikastamine, tegusõnade kokku-lahkukirjutamine</p>			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane teab, missugused tekstid on ametikirjad ning missugused keelised vahendid on ametliku stiili puhul sobivad.</p> <p>Õpilane oskab kirjutada avaldust, elulookirjeldust (CV), seletust.</p> <p>Õpilane teab, mis vahe on omasõnal, võõrsõnal ja tsitaatsõnal, ning missugused on nende vormistuslikud erinevused.</p>	<p>Digipädevus: tekstide vormistamine arvutil, erinevate veebisõnastike kasutamine.</p> <p>Õpipädevus: omasõna, võõrsõna, tsitaatsõna, sünonüümia, paronüümia.</p> <p>Suhtluspädevus: sõnavara rikastamine.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: avaldus, CV.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: tekstide vormistamine arvutil.</p> <p>Tervis ja ohutus: tekst tervislikest eluviisidest.</p>	

<p>Õpilane oskab kirjutada korrektselt lisaks omasõnadele ka tuntumaid võõrsõnu, õpilane teab tsitaatsõnade vormistamise põhimõtteid.</p> <p>Õpilane oskab sõnastikest abi otsida, kui jääb hätta sõna õigekirjaga.</p> <p>Õpilane mõistab sünonüümia olemust ning oskab moodustada sünonüüme oma kõne või kirjaliku teksti mitmekesistamiseks.</p> <p>Õpilane mõistab sünonüümide tähenduslikku erinevust ning oskab leida sünonüümsete sõnade seast konteksti ja suhtlusolukorda sobiva sõna.</p> <p>Õpilane oskab kasutada sünonüümisõnastikku.</p> <p>Õpilane teab olulisemaid sõnavara rikastamise viise ning oskab ise liitmise, tuletamise jne teel moodustada sõnu. Õpilane oskab analüüsida sõna struktuuri.</p> <p>Õpilane oskab kirjutada tuletisi ja liitsõnu korrektselt, teab tuntud võõrsõnade õigekirja.</p> <p>Õpilane mõistab paronüümia olemust, tähenduslikku erinevust ning oskab paronüüme oma tekstis sobivalt kasutada.</p> <p>Õpilane oskab korrektselt kirjutada liit-, ühend- ja väljendtegasõnu.</p> <p>Õpilane mõistab väljendtegasõna ülekantud tähendust kui eesti keele rikkust</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus, ettevõtlikkuspädevus: tarbekirjade koostamine.</p>		
---	--	--	--

<p>ja oskab kasutada väljendtegasõnu oma tekstides.</p>			
<p>TEEMA: Arvamuslugu, intervjuu, määrsõnad, kaassõnad, nende kokku-lahkukirjutamine</p>			
<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane teab kahe levinuima ajakirjandusliku teksti – uudise ja arvamusloo – erinevusi ning oskab neid tekstiliike kirjutada.</p> <p>Õpilane teab intervjuu olemust, intervjuueerimise põhimõtteid ning oskab koostada intervjuud.</p> <p>Õpilane oskab lugeda diagrammi, leida sealt andmeid ning neid võrrelda.</p> <p>Õpilane teab, mis on määrsõna ülesanne lauses, tunneb määrsõnade õigekirja ning oskab kasutada määrsõnu lauses korrektselt nii vormilisest kui sisulisest aspektist.</p> <p>Õpilane teab, mis on kaassõna ülesanne lauses, ning oskab kaassõnu lauses korrektselt kirjutada.</p> <p>Õpilane oskab vältida eesti keeles mittesoovitatavaid kaassõnühendeid ning asendada need sobivatega.</p>	<p>Enesemääratluspädevus: enda arvamuse sõnastamine ja korrektne väljendamine nii suuliselt kui ka kirjajlikult.</p> <p>MLT-pädevus: jooniste ja diagrammide lugemine ja andmete võrdlemine.</p> <p>Õpipädevus: intervjuu, määrsõna, kaassõna.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: eesti keele sõnavara rikastamise viisid.</p> <p>Teabekeskkond: orienteerumine erinevates tekstides (kaasa arvatud graafilised).</p> <p>Karjääri planeerimine ja elukestev õpe: intervjuud erinevate elukutsete esindajatega.</p>	
<p>TEEMA: Sõnastus ja stiil, siduvad sõnad, antoniüümia, hüüdsõnad, sõnaraamatud</p>			

<p>Õpitulemused:</p> <p>Õpilane mõistab, kui oluline on kasutada igas konkreetses tekstis sinna sobivat stiili ja sõnavara.</p> <p>Õpilane oskab kirjutada eakohast heas ja sobivas stiilis teksti.</p> <p>Õpilane mõistab sidesõna vm siduva sõna funktsiooni lauses ning oskab kasutada sobivaid sidesõnu ja siduvaid sõnu oma tekstis.</p> <p>Õpilane teab antonüümia olemust ning oskab leida ja moodustada vastandsõnu ja vastandtähendusega väljendeid.</p> <p>Õpilane teab hüüdsõna funktsiooni lauses, oskab hüüdsõnu korrektselt kirjutada ning kasutada konteksti sobivaid hüüdsõnu.</p> <p>Õpilane tunneb erinevaid sõnaraamatuid, teab, millal neist abi otsida.</p> <p>Õpilane oskab sõnaraamatut kasutada.</p>	<p>Õpipädevus: sidesõnade kasutamine, erinevas stiilis tekstide loomine, antonüümia.</p> <p>Digipädevus: neti kasutamine.</p> <p>Suhtluspädevus: erinevates olukordades valitud sobiv suhtlusstiil.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: murdetekstid, murdekeele nähtused.</p> <p>Teabekeskond: interneti sõnastiku kasutus.</p>	
---	---	--	--